

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10C/12/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717204393
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5717204393.8

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci žalobcov: v rade 1/ X. X., O.. X.X.XXXX, Z. V. B. XX/XX, XXX XX, U., v rade 2/ Y. P., E.. X., O.. X.X.XXXX, Z. V. B. XX/XX, XXX XX, U., v rade 3/ C.. E. X., O.. XX.X.XXXX, Z. V. V. XXX, XXX XX, V., v rade 4/ C.. Z. P., O.. X.X.XXXX, Z. V. B. XX/XX, XXX XX, U., všetkých právne zastúpených AK JUDr. Repáš a partneri, s.r.o., so sídlom M. R. Štefánika 25, 036 01, Martin, IČO: 50 711 776, proti žalovaným: v rade 1/ L. G., E.. G.M., O.. X.X.XXXX, Z. V. F. XXXX/X, XXX XX, U., právne zastúpenému JUDr. Tomášom Zbojom, advokátom so sídlom Kuzmányho 4, 036 01, Martin, IČO: 42 072 905, v rade 2/ Generali Poist'ovňa, a.s., so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04, Bratislava, IČO: 35 709 332, právne zastúpenému JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou so sídlom P. Mudroňa 26, 036 01, Martin, IČO: 42 071 135, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaný v rade 1/ je žalobcovi v rade 1/ povinný zaplatiť 223,42 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 198,41 € od 31.3.2017 do 10.8.2017 a zo sumy 223,41 € od 11.8.2017 do zaplatenia, a žalovaný v rade 2/ je žalobcovi v rade 1/ povinný zaplatiť sumu 44,99 € s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 19,99 € od 8.10.2016 do 15.8.2017 a zo sumy 44,99 € od 16.8.2017 do zaplatenia, obaja žalovaní do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného.

II. Žalovaný v rade 1/ je žalobkyni v rade 2/ povinný zaplatiť sumu 243,42 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 178,42 € od 31.3.2017 do 10.8.2017 a zo sumy 243,42 € od 11.8.2017 do zaplatenia, a žalovaný v rade 2/ je žalobkyni v rade 2/ povinný zaplatiť sumu 65 € s 5 % úrokom z omeškania ročne od 16.8.2017 do zaplatenia, obaja žalovaní do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného.

III. Žalovaný v rade 1/ a žalovaný v rade 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi v rade 1/ sumu 15.000 €, žalobkyni v rade 2/ a žalobcovi v rade 3/ po sume 10.000 € a žalobcovi v rade 4/ sumu 5.000 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy, obaja žalovaní do jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného.

IV. Vo zvyšku uplatneného nároku žalobcov v rade 1/ a 2/ sa ich žaloba vo vzťahu k žalovaným v rade 1/ a 2/ zamieta.

V. Žalobcovia v rade 1/, v rade 3/ a v rade 4/ majú proti žalovaným v rade 1/ a v rade 2/ právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného.

VI. Žalobkyňa v rade 2/ má proti žalovaným v rade 1/ a v rade 2/ právo na náhradu trov konania v rozsahu 83 % celkových trov konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného.

VII. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.3.2017 a zmenenou podaním žalobcov zo dňa 20.7.2017, ktoré bolo aj čiastočným späťvzatím žaloby, pokiaľ šlo o úroky z omeškania za požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy, sa žalobca v rade 1/ proti žalovaným domáhal zaplata sumy 249,60 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 224,60 € od 17.5.2016 do 20.7.2017 a zo sumy 249,60 € od 20.7.2017 do zaplata a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 € s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalobkyňa v rade 2/ žiadala priznať náhradu škody vo výške 1.073,57 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 833,37 € od 17.5.2016 do 20.7.2017 a zo sumy 1.073,57 € od 20.7.2017 do zaplata a požadovala priznať nemajetkovú ujmu vo výške 10.000 € s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalobca v rade 3/ žiadal poskytnúť nemajetkovú ujmu vo výške 10.000 € proti žalovaným v rade 1/ a 2/ a žalobca v rade 4/ požadoval priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 €. Všetci žalobcovia požadovali priznať nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobcovia odôvodnili žalobu tou skutočnosťou, že 18.3.2015 v čase okolo 15.20 hod. viedol žalovaný v rade 1/ svoje osobné motorové vozidlo zn. R. R., W.: U.-XXXDL, ktoré mal v tom čase poistené u žalovaného v rade 2/ po ceste v smere od obce Moškovec do obce Abramová v okrese Turčianske Teplice, pričom na priamom úseku cesty pred mierne pravotočivou zákrutou narazil do prednej časti protiúdeceho osobného motorového vozidla zn. I. P., W.: U.-XXXAS, ktoré viedol žalobca v rade 1/ a ktorý v dôsledku dopravnej nehody utrpel zlomeninu 2. až 11. rebra vpravo, zlomeninu hrudnej kosti, pomliaždenie pľúc s umelou ventiláciou, fluidothorax zygomaticomaxillarneho komplexu vpravo, zlomeninu orbity vpravo, zlomeninu jarmovej kosti vpravo, zlomeninu čeluste vpravo, tržnohmoždnú ranu v oblasti koreňa nosa chirurgicky ošetrenú, tržnohmoždnú ranu dolnej pery úst chirurgicky ošetrenú, retrobulbárny a periorbitálny hematóm vpravo, pomliaždenie oka vpravo, pomliaždenie a krvnú podliatinu horného a dolného viečka pravého oka, tržnohmoždné rany konjunctive oka vpravo, tržnú ranu horného viečka a vnútorného kútika oka chirurgicky ošetrenú, hydropericard - pomliaždenie srdca so zvýšeným kardio špecifických enzýmov, opakované fibrobronchoskopické vyšetrenie a ošetrenie a epidurálny katéter, s potrebnou dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 30 - 35 týždňov a žalobkyňa v rade 2/ utrpela potvrtenie a odreniny v oblasti krku, pomliaždenie a krvnú podliatinu v oblasti hrudníka, vyklbenie metacarpu I. vľavo, zlomeninu v oblasti zápästia vretennej kosti vpravo - liečenú konzervatívne, zlomeninu predkolenia vpravo - komminutívnu dislokovanú - operovanú, zlomeninu oblúka stavca C2 obojstranne, podkožný emphysem v oblasti krku, zlomeninu tela stavca Th3 do 1/3-iny, zlomeninu priečneho výbežku stavca L3 vpravo, zlomeninu 12. rebra vpravo, krvácanie do hrudníka vpravo, drenáž pravého hrudníka, s potrebnou dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 30 - 35 týždňov. Manželka žalobcu v rade 1/, matka žalobcov v rade 2/ a 3/ a stará matka žalobcu v rade 4/ W. X., O.. XX.X.XXXX, utrpela zranenia, ktorým dňa 18.3.2015 po prevoze do Univerzitnej nemocnice Martin podľahla. Žalovaný v rade 1/ bol za tento skutok odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/94/2015 zo dňa 20.7.2015. Listom zo dňa 16.5.2016 si žalobcovia v rade 1/ a 2/ uplatnili u žalovaného v rade 2/ svoje nároky na náhradu škody, bolestného a náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia a iné, ktoré z titulu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu, škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla, boli likvidované z časti žalovaným v rade 2/. Žalobcovi v rade 1/ bola vyplatená náhrada za bolestné vo výške 14.997 €, celkové náklady do nemocničných zariadení vo výške 6,93 €, poplatok za vypracovanie posudku o bolestnom vo výške 20 €, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 2.636,80 € a poplatok za vypracovanie posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vo výške 20 €. Žalobkyňa v rade 3/ bola vyplatená náhrada bolestného vo výške 9.559 € a nebol uznaný jej nárok na bolestné vo výške 494,40 €. Cestovné náklady do nemocničných zariadení jej boli preplatené vo výške 55,65 €, poplatok za vypracovanie posudku o bolestnom jej bol preplatený vo výške 20 €, bola jej poskytnutá náhrada za zdravotnícke a iné pomôcky vo výške 17,11 €, náklady na kúpeľnú liečbu vo výške 46,48 €, náklady na vyhotovenie kópií dokladov vo výške 12,74 € a vyplatená jej bola aj náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 8.979 €, avšak nebol uznaný je nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 39,55 €. Ďalej bol žalobkyňa v rade 2/ preplatený poplatok za vypracovanie posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vo výške 20 €. Okrem toho žalovaný v

rade 2/ preplatil pohrebné náklady vo výške 522,31 € a náklady za odťah poškodeného motorového vozidla žalobcu v rade 1/ vo výške 66 €. Proti žalovaným potom žalobca v rade 1/ požadoval priznať sumu 46,18 € titulom nákladov na nákup ošatenia a zdravotníckych pomôcok kvôli krvácajúcim a hnisavým ranám pri pobyte v nemocnici, pričom z tejto sumy náklad 19,99 € predstavoval za stratenú bundu, ktorú mal žalobca v rade 1/ oblečenú počas dopravnej nehody a ktorá sa mu stratila v čase nehody a zvyšok tvorili náklady na nákup pyžama, ponožiek, bielizne a textilnej súpravy, ktoré si musel pre hnisavé a krvácajúce rany zakúpiť. Ďalej nárok žalobcu v rade 1/ pozostával zo sumy 178,42 €, ktorá suma predstavovala sumu na neho pripadajúcich nákladov za právne zastúpenie v tzv. adhéznom konaní, to znamená pri uplatňovaní nárokov poškodeného v trestnom konaní vedenom proti žalovanému v rade 1/ a ďalšiu sumu 25 € si žalobca v rade 1/ uplatňoval za poškodený odev počas dopravnej nehody.

3. V rámci nároku na náhradu škody vo výške 1.073,57 € si žalobkyňa v rade 2/ uplatňovala nárok na časť nevyplateného bolestného v sume 494,40 €, čo zodpovedá nároku na bolestné vo výške 30 bodov x 16,48 €, nárok na doplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 39,55 €, čo zodpovedá 2,4 bodu x 16,48 €, nárok na polovicu trov právneho zastúpenia za zastupovanie v trestnom konaní voči žalovanému v rade 1/ v sume 178,42 €, nárok na zdravotnícke a iné pomôcky v sume 121 € (za drevenú barlu 0,17 €, za nákup ošatenia kvôli krvácajúcim, hnisavým ranám pri pobyte v nemocnici a kúpeľnej liečbe - tričko v sume 5,50 €, nohavičky v sume 6,40 €, podprsenka v sume 4 €, tepláky v sume 9,50 €, nohavičky v sume 5 €, dva kusy riflí v sume 12,90 €, dámsky župan v sume 26 €, dámske tričko a nohavice v sume 18,63 €, botasky v sume 7,50 €, lambáda v sume 4 €, nohavice v sume 10,90 €, tričko v sume 4,50 € a tričko v sume 6 €, suma 65 € za škodu na ošatení za poškodené nohavice v sume 10 €, spodné prádlo v sume 15 €, pulóver, mikinu v hodnote 5 €, dámsku bundu v hodnote 15 €, dámsku obuv v sume 20 €), ďalej uplatnila nárok na zaplatenie nákladov spojených s pohrebom pri organizovaní stretnutia členov rodiny po pohrebe matky a prepustení žalobkyne v rade 2/ a žalobcu v rade 1/ z nemocnice v sume 50 €, ďalej uplatnila nárok na náhradu sumy 77,85 € titulom liečebných nákladov, keďže pri dopravnej nehode, zapríčinennej žalovaným v rade 1/, utrpela zlomeninu pravého členka, v dôsledku čoho trpí obmedzením hybnosti členka stredného stupňa a bolesťami pri chôdzi, preto jej bola nariadená liečba kolagénovými injekciami, konkrétne Sinovialom, za ktorý zaplatila práve 77,85 € a po doporučení výživových doplnkov na kosti a to Glucomedu TB vynaložila na túto liečbu sumu 32,35 €. Aby tieto náklady mohla uplatniť v tomto konaní, bola nútená požiadať svojho ošetrojúceho lekára o vystavenie potvrdenia - ortopedického posudku zo 7.3.2017 a 28.3.2017, za ktorý žalobkyňa zaplatila sumu 15 €. Súčasne žalobkyňa v rade 2/ uplatnila nárok na odškodnenie nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou matky v sume 10.000 €. C.. E. X., syn nebohej, uplatnil nárok na odškodnenej nemajetkovej ujmy v sume 10.000 € a C.. Z. P., vnuk nebohej, uplatnil nárok na odškodnenie nemajetkovej ujmy v sume 5.000 €. Súd zmenu žaloby, ale aj čiastočné späťvzatie nároku na úroky z omeškania pripustil uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 8.3.2018.

4. Žalobcovia navrhli vykonať dokazovanie ich výsluchom, oboznámením sa aj s obsahom trestného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/94/2015 a do spisu pripojili listiny, ktoré tvorili korešpondencia medzi nimi a žalovaným v rade 2/, korešpondencia medzi právnym zástupcom žalobcov a poisťovňou, lekársky posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, ktorý pre žalovanú vypracovala Univerzitná nemocnica Martin zo 7.10.2016, doklad o zaplatení trov právneho zastúpenia v trestnom konaní proti žalovanému v rade 1/ - faktúry vystavené právnym zástupcom žalobcov v rade 1/ a 2/.

5. Žalovaný v rade 1/ sa k žalobe vyjadril prvýkrát podaním zo dňa 11.4.2017 prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Z tohto podania vyplynulo, že žalovaný v rade 1/ namieta uplatnený nárok v celom rozsahu a pridrižiava sa stanoviska žalovaného v rade 2/ v zmysle predložených oznámení zo dňa 23.6.2016, 30.8.2016, 22.9.2016, 3.2.2017, pokiaľ ide o nepriznanie položiek uplatnených ako náhrada škody žalobcami, ako aj zdôvodnení ich nepriznania v rámci likvidácie poisťovnej udalosti. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy, tak s právnym názorom žalovaného v rade 2/ sa nestotožňuje a má za to, že povinné zmluvné poistenie plne kryje aj prípadnú náhradu nemajetkovej ujmy a to v zmysle ústavného konformného výkladu Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreného v uznesení zo dňa 16.10.2016 sp. zn. III.US/666/2016. Podľa § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. je teda pod pojem „náhrada škody“ potrebné subsumovať aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá je v danom prípade krytá poistením zodpovednosti tak, ako to zdôvodňuje strana žalobcov. Žalovaný v rade 1/ ale namietať aj samotnú náhradu nemajetkovej ujmy ako takú a aj jej výšku. Žalobcovia totiž v pôvodnej žalobe opísali zákonné ustanovenia o ochrane osobnosti, avšak neuviedli jednotlivé dôvody pre ich individualizáciu, akým konkrétnym spôsobom boli

dotknuté ich práva. Na záver žalovaný v rade 1/ vyjadril úprimnú sústrasť na stratu blízkej osoby žalobcov a tiež ľútosť nad tým, čo sa stalo, avšak žalobu žalobcov žiadal v celom rozsahu zamietnuť.

6. Žalovaný v rade 2/ sa vyjadril prvýkrát podaním zo dňa 23.4.2017, urobeným prostredníctvom jeho právnej zástupkyne a uviedol v ňom, že nároky žalobcov neuznáva. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nákladov za oblečenie, tieto nepovažuje za účelne vynaložené náklady spojené s liečením podľa § 449 ods. 1 Obč. zákonníka, pretože u žalobcov v rade 1/ a 2/ malo ísť o náklady, ktoré boli vynaložené zakúpením špecifikovaného oblečenia v priebehu jedného roka po dopravnej nehode. Nákupom takéhoto ošatenia používaného žalobcami v ústavnom zariadení nevznikla žiadna ujma v ich majetkovej sfére. Náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní žalovaný v rade 2/ neuznal. S poukazom na ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. a s poukazom na ust. § 4 ods. 2 písm. c/ citovaného zákona, podľa ktorého má poškodený nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nároku podľa písm. a/, b/, d/, ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a/ a b/, alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie. Žalovaný v rade 2/ však počas likvidácie nahlásenej škodovej udalosti priebežne informoval žalobcov o postupe likvidácie a ich nároky, ktoré boli riadne preukázané, aj uspokojil. S poukazom na túto skutočnosť nemohli byť náklady na trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní účelne vynaložené. Pokiaľ šlo o nároky žalobkyne v rade 2/ na odškodnenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, žalovaný v rade 2/ uviedol, že žalobkyňa poskytla náhradu bolestného v celkovej výške 9.559,- € dňa 22.9.2016, pričom uvedená suma bola určená ako násobok počtu bodov 580 pri hodnote bodu 16,48 €. Pri stanovení výšky bolestného vychádzalo sa z počtu bodov, ktoré stanovil U.. F. U. v posudku o bolestnom zo dňa 19.8.2016. S poukazom na zdôvodnenie jeho hodnotenia má poisťovňa za to, že ním vykonané bodové hodnotenie je správne a bolo spracované v súlade so zásadami hodnotenia bolestného podľa § 9 zákona č. 437/2004 Z.z.. Vo vzťahu k hodnovernosti posudku o hodnotení bolestného U.. P. T. zo strany žalobkyne v rade 2/ boli predložené dva rôzne posudky U.. P. T. s odlišným bodovým hodnotením bolestného a to jeden zo dňa 13.4.2015 a druhý zo dňa 13.2.2016. Pokiaľ ide o nárok žalobkyne v rade 2/ na sťaženie spoločenského uplatnenia, tak žalovaný v rade 2/ poskytol odškodnenie v celkovej výške 8.979 € za 544,80 bodov pri sadzbe 16,48 € za jeden bod a takto postupoval na základe lekárskeho posudku spracovaného U.. F. U. zo dňa 12.1.2017. Pokiaľ ide o žalobcami uplatnené nároky na náhradu nemajetkovej ujmy v nimi požadovaných výškach, tieto žalobcovia predovšetkým z hľadiska opisu konkrétnych skutkových okolností nijako nezdôvodnili a domáhali sa ich len na základe všeobecných konštatovaní. Na druhej strane však žalovaný v rade 2/ striktnie odmietal, že by titulom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti škody spôsobenú prevádzkou poisteného motorového vozidla mal hradiť aj nároky na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle ust. § 13 ods. 2 Obč. zákonníka, keďže nárok poškodených je vymedzený ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z..

7. K svojmu vyjadreniu potom žalovaný v rade 2/ pripojil rozsiahlu korešpondenciu so žalobcami vrátane oznámenia o likvidácii poistnej udalosti, posudok U.. F. U., revízneho lekára poisťovne, posudok U.. P. T. zo dňa 13.4.2015 a posudok primára T. zo dňa 13.2.2016 a posudok U.. U. pre žalobkyňu o sťažení spoločenského uplatnenia z 12.1.2017.

8. Vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného v rade 1/ potom žalovaný v rade 2/ rozsiahlo argumentoval s názorom žalovaného v rade 1/ o poistnom krytí náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 Obč. zákonníka s poukazom, že inštitút nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti je potrebné odlišovať od inštitútu zodpovednosti za škodu. Uviedol, že v prípade povinnosti poskytnúť zadosťučinenie podľa § 13 Obč. zákonníka je táto povinnosť subjektívne spätá s tým, kto sa zásahu do týchto práv iného dopustil. Jedná sa výlučne o osobnú povinnosť tohto subjektu, ktorá neprechádza na ďalšiu osobu. Poukázal pritom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.4.2011 a sp. zn. 4Cdo/139/2011, rovnako ako na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/301/2012. Uviedol, že právna úprava rozsahu poistenia zodpovednosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. predstavuje taxatívny výpočet prípadov, pre ktoré sa poskytuje poistné plnenie. Odškodnenie nemajetkovej ujmy do tohto výpočtu nespadá. Poisťovateľ, teda žalovaná v rade 2/, zodpovedá za škodu len v rozsahu zákonnej úpravy a nezodpovedá za akékoľvek spôsobené škody, prípadne ujmy, ale len za tie, ktoré sú definované zákonom. Na takejto argumentácii zotrval potom aj vo svojom vyjadrení z 29.6.2017, kde navyše poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/219/2016 zo dňa 15.5.2017.

9. V ďalšej fáze konania žalobcovia potom pripojili ďalšie listinné dôkazy preukazujúce ich nároky, najmä čestné vyhlásenie žalobcu v rade 1/ a žalobkyne v rade 2/ z 20.3.2017 o poškodenom, znehodnotenom a stratenom oblečení počas dopravnej nehody a pokiaľ ide o žalobkyňu v rade 2/, u tej čestné prehlásenie sa týkalo aj nákladov, ktoré vynaložila po návrate z nemocnice na posedenie s príbuznými po smrti matky, keďže pre pobyt v nemocnici sa nemohli zúčastniť karu a pohrebu v reálnom čase po smrti matky. Žalobkyňa v rade 2/ potom predložila aj ortopedický posudok vystavený na vlastnú žiadosť U. U. B. a doklad o zaplatení poplatku za tento posudok, svoje lekárske nálezy a doklady o nákupe liekov a zdravotníckych pomôcok.

10. Žalobcovia sa ešte potom vyjadrili k vyjadreniu žalovaného v rade 1/, z ktorého pokiaľ šlo o žalobcov v rade 1/ a 2/ vyplynulo, že sa nestotožňujú s krátením poisťného plnenia a že sa žalobcovia stotožňujú s vyjadrením žalovaného v rade 1/, pokiaľ ide o tú skutočnosť, že povinné zmluvné poistenie kryje aj prípadnú náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z.. Navyiac uviedli, že je nepochybné, že do osobnostných práv žalobcov bolo zasiahnuté. Žalobca v rade 1/ prišiel o milovanú manželku, s ktorou prežil celý život, zdieľal s ňou starobu a dôchodok, pravidelne navštevoval chalupu v Abramovej, pričom dopravná nehoda sa stala práve vtedy, keď sa z tejto chalupy vracali. Žalobkyňa v rade 2/ a žalobca v rade 3/ prišli predčasne o svoju matku a žalobca v rade 4/ o svoju starú matku. Všetci žalobcovia mali s nebohou veľmi dobrý vzťah, trávili spolu víkendy a rôzne pobyty. K argumentácii žalovaného v rade 2/ žalobcovia zotrvali na svojich doterajších stanoviskách, poukázali na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-22/12 zo dňa 24.10.2013 a na vyššie citovaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky. Pokiaľ žalovaný v rade 2/ namieta výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, poukázali na rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 10C/149/2012 zo dňa 7.7.2014, na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/152/2013 zo dňa 4.12.2013, na rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7C/256/2011 zo dňa 29.1.2013, na rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 4C/14/2009, rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 5C/312/2014, pričom vzhľadom na výšku náhrady nemajetkovej ujmy v týchto rozhodnutiach konštatovali, že suma, ktorú požaduje, je primeraná a je štandardnou sumou, ktorá zohľadňuje skutočnosť, že protiprávnym konaním žalovaného v rade 1/ došlo k neodstrániteľnému zásahu do života žalobcov v rade 1/ a ž 4/.

11. Z výsluchu žalobcov potom vyplynuli tieto skutočnosti:

12. Žalobca v rade 1/ X. X., manžel nebohej W. X., uviedol, že v manželstve s nebohou žil od roku 1959 do roku 2015, keď pri dopravnej nehode zomrela. Spoločne vychovali dve deti a v posledných rokoch pred smrťou manželky viedli život bežných dôchodcov. V priebehu jari až jesene sa zdržiavali väčšinou na chatke so záhradkou 20 km od Martina. Bežne sa venovali rodine, vnúčatám a deťom a viedli aktívny rodinný život. Žalobca v rade 1/ manželku ľúbil až do konca a veľmi ho mrzí, že sa s ňou nestihol rozlúčiť. Keď sa vrátil z nemocnice po hospitalizácii v dôsledku utrpených zranení, bola už nebohá W. X. pochovaná. V tom čase ani žalobca v rade 1/, ani jeho dcéra, žalobkyňa v rade 2/, neboli schopní samostatnej existencie, boli odkázaní na pomoc tretích osôb. Žalobcovia v rade 1/ dokonca hrozilo, že bude musieť vyhľadať ústavnú starostlivosť, v ktorej dožije. Zdravotný stav žalobcu v rade 1/ sa ale zlepšil a preto v súčasnosti žije v byte, ktorý zdieľal s nebohou manželkou. Trpí samotou, psychicky na tom nie je dobre, aj keď ho denne navštevuje žalobkyňa v rade 2/, s ktorou spoločne navštevuje dôchodcovskú vývarovňu, kde sa teraz stravuje. Predtým na to nebol odkázaný, pretože jeho manželka sa o domácnosť starala a bežne varila. Veľká zmena nastala v trávení veľkých sviatkov, ktoré predtým žalobca v rade 1/ so svojou nebohou manželkou organizovali pre celú rodinu. Tieto rodinné stretnutia sú už minulosťou, dnes žalobca v rade 1/ Štedrý deň trávi väčšinou u žalobkyne v rade 2/ a v ďalších dňoch ho rodina príde navštíviť. Pokiaľ ide o údržbu záhradky, žalobca v rade 1/ už nedokáže v dôsledku zranení pracovať, pomáha mu zať a syn. Po dopravnej nehode sa mu poškodil zrak a nebolo mu doporučené, aby ďalej šoféroval. Žalobca je nútený po smrti manželky sa za pomoci detí postarať o domácnosť, keďže sa mu jednak zhoršil zdravotný stav, ale aj absentuje prítomnosť nebohej manželky, ktorá sa predtým o domácnosť starala. Manželia predtým žili aktívnym životom dôchodcov a navštevovali rôzne kultúrne podujatia. Dnes už ich žalobca v rade 1/ nenavštevuje, nakoľko pre poškodenie zraku a tras rúk je fyzicky obmedzený. Pokiaľ šlo o náklady, ktoré mali byť žalobkyňou v rade 2/ vynaložené na pohostenie príbuzných po návrate z nemocnice, žalobca v rade 1/ uviedol, že so žalobkyňou v rade 2/ sa nemohli pochopiteľne zúčastniť karu, keďže boli hospitalizovaní a keďže majú veľké príbuzenstvo, tak vždy, keď ich po prepustení z nemocnice príbuzná prišli navštíviť, tak organizovali posedenia, na ktorých pripomínali jeho nebohú manželku. On jej stratu pociťuje aj vo finančnej oblasti, kde príjem domácnosti poklesol.

13. Žalobkyňa v rade 2 vo svojej výpovedi uviedla, že je jedinou dcérou nebohej W. X., žije s manželom a svojim synom, žalobcom v rade 4/, ktorý bol jediným vnúčaťom jej rodičov. Nebohá matka jej nahrádzala aj sestru. Bola jej tiež kamarátkou, radkyňou, vedela sa na každého usmiať, každému pomáhala a ona sa s ňou nestihla ani len rozlúčiť. Maminu domácnosť navštevovala skoro každý deň, spolu s ňou varila, piekla a užívala komfort, ktorý jej matka pri návštevách zabezpečila, keď ju vždy chcela obslúžiť. Po smrti matky sa táto situácia zmenila a ona musí doslova otcovi nahrádzať manželku, musí mu pomáhať v domácnosti, aj pokiaľ ide o bežné domáce práce a nehovoriac už o varení. Žalobkyňa v rade 2/ sa musela naučiť variť, aby mohla navariť otcovi, pretože v jej domácnosti varil manžel. Pomáha mu so všetkými domácimi prácami, upratuje, žehlí, perie, jednoducho nahrádza otcovi to, čo predtým robila jej matka. Rodina sa musela vzdať spoločných obedov, ktoré organizovala pre celú rodinu v nedeľu a vo sviatky nebohá. Rovnako sa musela vzdať domácich narodeninových tort, ktoré piekla mama ku každej oslave. Žalobkyňa v rade 2/ uviedla, že matka jej chýba vo všetkom, bola vždy usmievaná, komunikatívna, empatická, vedela poradiť a pomôcť. S otcom až taký blízky vzťah nemala, aj keď on ju mal tiež veľmi rád. Rovnako ideálny vzťah bol medzi žalobcom v rade 4/ a nebohou, keďže žalobca v rade 4/ bol jediným vnúčaťom nebohej. Žalobkyňa v rade 2/ uviedla, že rodičia trávili veľa času na chatke v záhradke v Abramovej od jarnej výsadby takmer až do Všetkých svätých. Záhradku dokázala obhospodáriť matka a aj keď sa jej zvyšok rodiny snažil pomôcť, väčšinou im to nedovolila. Matka žalobkyňu v rade 2/ doslova rozmaznávala. Dnes je už záhradka zanedbaná, aj keď sa ju snažia udržiavať. Práce väčšinou robí mužská časť rodiny mimo žalobcu v rade 1/.

14. Žalobca v rade 3/ vo svojom výsluchu uviedol, že nebohá W. X. bola jeho matkou a predstavovala centrum ich rodiny, ktorá je pomerne malá. Žalobca v rade 3/ má len sestru a desí sa predstavy, že mohol prísť ešte aj o otca aj o sestru počas predmetnej dopravnej nehody. Žalobca v rade 3/ je starý mládenec a kontakty udržiava len so svojou rodinou, s rodičmi a rodinou jeho sestry. Matka dokázala organizovať rodinný život aj širšej rodiny so svojimi súrodencami a pokiaľ sa nestretávali v Abramovej na chalupe, tak minimálne raz do roka varili guláš v Sučanoch, alebo v Jedľovinách, kde sa zišli všetci matkini súrodenci, bratrance, sesternice, teda širšia rodina. Nebohá W. X. bola centrom ich rodinného života a viac menej organizovala celý rodinný život. Žalobca v rade 3/ žije sám, víkendy však trávil s rodičmi na ich chalupe, alebo v ich byte, alebo sa venoval záhradke, ktorú má. Dnes pri návštevách rodičovského bytu mu všetko pripomína mŕtvu matku a pribudli mu povinnosti súvisiace so starostlivosťou o otca. Za života matky boli rodičia úplne sebestační. Aj keď im bežne pomáhal, nemal toľko povinností, aké má v súčasnosti, keď sa snaží každý víkend tráviť s otcom, rovnako ako sviatky. Štedrý deň trávil u rodičov spolu so sestrou, dnes sa snažia tráviť Štedrý deň rovnako v byte rodičov a na druhý deň idú k sestre. Žalobcovi v rade 3/ však pribudli povinnosti, ktoré predtým zvládala jeho nebohá matka. Vzťah jeho rodičov bol ideálny a on ich nikdy nevidel sa hádať. Do poslednej chvíle sa ľúbili.

15. Žalobca v rade 4/, C. Z. P., vnuk nebohej W. X., vo svojej výpovedi uviedol, že nebohá bola slniečkom ich rodiny, dokázala neuveriteľne organizovať rodinné akcie a pre neho bola všetkým. On kvôli maminmu zdravotnému stavu celé školské prázdniny dlhé roky trávil práve u nebohej babky, ktorá mu matku niekedy aj nahrádzala, pretože dokázala, napriek tomu, že bola starý rodič a boli od seba vzdialení dve generácie, na neho vplývať akosi iným spôsobom, než to dokázali jeho rodičia. Vždy, keď mal nejaké problémy, stačilo pár krokov prejsť k bytu starej mamy a porozprávať sa. Počas letných prázdnin mu organizovala program, brávala ho na bicykel, na prechádzky, vedela liečiť niektoré jeho ochorenia, preto strašne ťažko niesol, keď starí rodičia a jeho matka mali dopravnú nehodu, o ktorej sa dozvedeli sprostredkované od príbuzných. V puberte v časoch dospievania so starou mamou riešil mnohé veci, dokonca aj frajerky a kamarátov. Život ich rodiny sa momentálne odohráva tak, ako to opísali predchádzajúci žalobcovia. Keďže on a jeho otec je pracovne vyťažený, starostlivosť o starého otca - žalobcu v rade 1/ - zabezpečujú predovšetkým jeho matka, žalobkyňa - v rade 2/ a žalobca v rade 3/ - strýko. Prestal chodiť na chalupu, predtým užívanú hojne jeho starými rodičmi, na ktorej bol od smrti starkej možno len 4-krát a to preto, že mu ju tam všetko pripomína. Chalupa a záhrada akoby stratila dušu. Nie je síce zanedbaná, aj keď čiastočne chátra, ale niečo v nej chýba. Nebohá babka udržiavala aj tradície v rodine počas veľkých sviatkov. Krátka vzdialenosť medzi bytom jeho rodičov a starých rodičov spôsobovala, že kedykoľvek a za akýchkoľvek okolností mohol babku navštíviť a vyriešiť s ňou to, čo ho trápilo. Stará mama mu vždy na narodeniny piekla narodeninovú tortu a obstarávala aj v mene dedka také darčeky, o ktorých on ani netušil, že by dokázala tak verne odhadnúť jeho potreby a túžby.

16. Zo spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/94/2015 mal súd nepochybne preukázané spáchanie skutku žalovaným v rade 1/ dňa 18.3.2015 tak, ako ho žalujúca strana opísala v žalobe. Žalovaný v rade 1/ bol za skutok zo dňa 18.3.2015, keď spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej sa zranili žalobca v rade 1/ a žalobkyňa v rade 2/, zomrela nebohá manželka, matka a stará matka žalobcov, W. X., odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/94/2015 zo dňa 20.7.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 15.8.2015. Týmto trestným rozkazom bol žalovanému v rade 1/ uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dva roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu troch rokov a trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel na 50 mesiacov. Žalovaný v rade 1/ bol uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák. a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák.. Nesporné bolo, ako súd zistil z vyšetrovacieho spisu, že žalobca v rade 1/ a žalobkyňa v rade 2/, ktorí mali postavenie poškodených v trestnom konaní dňa 20.3.2015 (pokiaľ ide o žalobkyňu v rade 2/) a 2.4.2015 (pokiaľ ide o žalobcu v rade 1/), splnomocnili k svojmu zastupovaniu v trestnom konaní pri uplatňovaní nárokov poškodených JUDr. Jána Repáňa, advokáta so sídlom v Martine.

17. Zo zápisnice o výsluchu svedkyne poškodenej - žalobkyne v rade 2/ zo dňa 14.4.2015, súd zistil, že žalobkyňa v rade 2/ pri svojom prvom výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 14.4.2015 riadne uplatnila nárok na náhradu škody, keď uviedla, že sa podľa § 46 ods. 3 Tr. poriadku pripája k trestnému konaniu a škodu si uplatňuje podľa výšky bodového hodnotenia v odbornom vyjadrení znalca. Žalobca v rade 1/ bol prvýkrát ako svedok poškodený vypočutý 14.4.2015 v prítomnosti svojho splnomocneného zástupcu a aj on si rovnakým spôsobom, ako žalobkyňa v rade 2/, uplatnil nárok na náhradu škody podľa bodového hodnotenia znalca. Z predmetného trestného spisu potom súd zistil, že splnomocnený zástupca žalobcov v rade 1/ a 2/ v prípravnom konaní vedenom proti žalovanému v rade 1/ uskutočnil tie úkony právnej pomoci, ktoré vyplynuli zo žaloby, teda 14.4.2015 uskutočnil úkon prípravy prevzatia zastúpenia prvej porady so žalobcom v rade 1/ a žalobkyňou v rade 2/, dňa 14.4.2015 sa zúčastnil pri výsluchu žalobcu v rade 1/ a žalobkyne v rade 2/ a dňa 15.4.2015 sa zúčastnil preštudovania vyšetrovacieho spisu.

18. Medzi stranami sporu bolo nepochybné, že žalovaný v rade 1/ v čase dopravnej nehody mal uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného v rade 2/.

19. K jednotlivým nárokom žalobcov a ich preukázaniu súd uvádza tieto skutočnosti:

20. Vo vzťahu k žalobcom v rade 1/ a 2/ ich nároky na náhradu škody posudzovať v zmysle ust. § 420 a nasl. Obč. zákonníka.

21. Podľa § 420 ods. 1 Obč. zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

22. Podľa § 420 ods. 3 Obč. zákonníka zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

23. Podľa § 442 ods. 1 Obč. zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušíly zisk).

24. Podľa § 442 ods. 3 Obč. zákonníka škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

25. Podľa § 444 Obč. zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie spoločenského uplatnenia.

26. Podľa § 449 ods. 1 Obč. zákonníka pri škode na zdraví sa uhrádzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

27. Podľa § 449 ods. 2 Obč. zákonníka pri usmrtení sa uhrádzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.

28. Podľa § 449 ods. 3 Obč. zákonníka náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhrádzujú tomu, kto ich vynaložil.

29. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

30. Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a/, b/ a d/, ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo písm. b/, alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
- d) ušlého zisku.

31. Podľa § 11 ods. 6 citovaného zákona poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti.

- a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,
- b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť, alebo pre ktoré znížil poistné plnenie, alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

32. Podľa § 11 ods. 7 citovaného zákona poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie, alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

33. Podľa § 11 ods. 8 citovaného zákona ak poisťovateľ nespĺní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

34. Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

35. Pokiaľ ide o zodpovednosť žalovaného v rade 1/, tak tá sa odvíjala od ust. § 420 ods. 1 Obč. zákonníka, pretože žalovaný v rade 1/ ako vodič motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda a to škoda na zdraví a vecná škoda žalobcom v rade 1/ a 2/, spôsobil škodu v dôsledku porušenia svojej právnej povinnosti vyplývajúcej z predpisov o premávke na pozemných komunikáciách konaním, ktoré bolo kvalifikované ako trestný čin.

36. O ustanovenie § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. sa opiera potom nárok žalobcov v rade 1/ a 2/ na náhradu škody a to buď vecnej, alebo škody na zdraví vo vzťahu k žalovanému v rade 2/.

37. Pokiaľ ide o jednotlivé uplatnené nároky u žalobcu v rade 1/, súd považoval za dôvodný len nárok na náhradu vecnej škody, ktorá mu vznikla v celkovej výške 44,99 €. Napriek tomu, že žalovaný v rade 2/ konštatoval, že tento nárok je nepreukázaný, súd uveril čestnému prehláseniu žalobcu v rade 1/, ktorý konštatoval, že v čase dopravnej nehody mal oblečené nohavice približne v hodnote 15 €, spodné prádlo, slippy, tielko, ponožky, približne v hodnote 5 €, košeľu približne v hodnote 5 € a pánsku bundu, za ktorú si musel kúpiť novú, ktorá sa mu stratila pri dopravnej nehode a novú kupoval v hodnote 19,99 €. Hodnota ošatenia žalobcu v rade 1/ v celkovej výške 44,99 € sa súdu nejavila ako neprimeraná. Je pochopiteľné, že žalobca v rade 1/, ktorý utrpel polytraumu, musel byť urgentne ošetrovaný záchranou službou, následne aj na urgentnom príjme nemocnice a v dôsledku neodkladného poskytovania lekárskej starostlivosti je dôvodný predpoklad, hraničiaci s istotou, že

jeho ošatenie bolo pracovníkmi záchranej služby a ďalšími zdravotníckymi pracovníkmi rozstrihané, následne zahodené, prípadne sa mohlo stratiť a to v súvislosti s poskytovaním prvej pomoci žalobcovi. Preto súd žalobcovi uveril, že jeho ošatenie, ktoré bolo zničené, poškodené a stratené pri dopravnej nehode a následne pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti, malo hodnotu 44,99 € a preto mu súd tento nárok ako nárok na náhradu vecnej škody vzniknutej pri dopravnej nehode priznal.

38. Žalobca v rade 1/ pôvodne uplatňoval v pôvodnej žalobe nárok na zaplatenie sumy 46,18 €, ktorá suma zahrňovala aj bundu v sume 19,99 €, ktorá bola stratená v čase nehody, za ktorú si žalobca následne zakúpil novú, o čom svedčí pokladničný doklad, pripojený na č.l. 207, pričom táto bunda bola zahrnutá do položky 46,18 € uplatňoval v pôvodnej žalobe ako náklady na ošatenie kvôli krváčajúcim hnisavým ranám pri pobyte v nemocnici. Neskôr podľa čestného prehlásenia žalobcu bola položka v sume 19,99 € zahrnutá medzi hodnotu vecí, ktoré boli poškodené, alebo zničené, alebo stratené pri dopravnej nehode. Súd preto žalobcovi priznal len sumu 44,99 € a pokiaľ ide o nárok na náhradu ošatenia, ktoré si žalobca musel neskôr zakúpiť kvôli krváčajúcim hnisavým ranám v pobyte v nemocnici ako pánske pyžamo, ponožky, slipy, textilnú súpravu a pod., tento nárok žalobcovi nepriznal. Podľa presvedčenia súdu zakúpením tohto ošatenia sa nezmenšila majetková podstata žalobcu. Toto ošatenie mu môže slúžiť aj do budúcnosti a podľa pokladničných dokladov bolo zakupované v neskoršom období a jeho nákup príčinnej súvislosti s poškodením zdravia žalobcu nie je preukázaný. Preto tento nárok súd nepovažoval za dôvodný a súladný so zákonom a žalobcovi ho nepriznal.

39. Žalobca následne titulom škody uplatnil aj nárok na zaplatenie sumy 178,42 €, ktorá pripadala na žalobcu v rade 1/ titulom platenia trov právneho zastúpenia pri uplatnení nároku poškodeného v adhéznom konaní, teda v trestnom konaní vedenom proti žalovanému v rade 1/. Ako súd konštatoval vyššie, trovy právneho zastúpenia pri uplatňovaní nárokov žalobcu v rade 1/ ako poškodeného v trestnom konaní, kde žalobca v rade 1/ evidentne uplatnil nárok na bolestné, je nutné považovať za tzv. príslušenstvo pohľadávky - príslušenstvo nároku žalobcu v rade 1/ na náhradu škody na zdraví.

40. V zmysle ust. § 121 ods. 3 Obč. zákonníka totiž príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

41. Žalobca v rade 1/ splnomocnil JUDr. Jána Repáňa, právneho zástupcu, na jeho zastupovanie v trestnom konaní vedenom pri žalovanému v rade 1/, už 2.4.2015, teda len pol mesiaca po dopravnej nehode, je zrejme, že v tom čase ešte žalobcovia v rade 1/ a 2/ ani nemohli uplatňovať svoje nároky priamo voči poisťovni tak ako to predpokladá ust. § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 381/2001 Z.z., bolo však nepochybne tak právom žalobcu v rade 1/, ako aj žalobkyne v rade 2/, mať v trestnom konaní splnomocnenca a viesť v trestnom konaní, keďže to Trestný poriadok pripúšťa, konanie o náhradu škody na zdraví. Trovy právneho zastúpenia, ktoré boli vynaložené za právne služby splnomocnenca žalobcu v rade 1/ a 2/ - advokáta, súd považuje za účelne vynaložené trovy konania, ktoré zodpovedali vykonaným úkonom splnomocnenca oboch žalobcov. Podľa ustálenej právnej teórie príslušenstvo pohľadávky sleduje osud hlavnej pohľadávky a aj keď mu môže byť uplatnené ako samostatný nárok, je zrejme, že ak žalobca v rade 1/ (a tento záver platí aj pre žalobkyňu v rade 2/), má vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ právo na náhradu škody na zdraví a toto právo uplatnil aj v adhéznom konaní, má potom vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ právo aj na náhradu trov, ktoré vynaložil pri uplatňovaní tohto nároku v konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní, pretože tieto trovy tvoria príslušenstvo nároku na náhradu škody na zdraví, ktorú žalobca tak, ako to súd konštatoval vyššie, v trestnom konaní uplatnil.

42. Súd preto žalovaného v rade 1/ vo vzťahu k žalobcovi v rade 1/ zaviazal aj k zaplateniu sumy 178,42 €, ktorú sumu žalobca v rade 1/ podľa faktúry z č.l. 28 a tam pripojeného pokladničného dokladu zaplatil za poskytnutie právnej pomoci advokátovi.

43. Vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ súd žalobcovi tento nárok nepriznal, nakoľko žalobca v rade 1/ neprodukoval dôkazy preukazujúce, že by sa žalovaný v rade 2/, teda poisťovňa, správala spôsobom opísaným v ust. § 4 ods. 2 písm. c/, teda že by si nesplnila povinnosť podľa § 11 ods. 6 písm. a/, alebo písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z., alebo že by neoprávnene odmietla poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátila poskytnuté plnenie a to práve v tom časovom období, kedy trovy právneho zastúpenia žalobcovi v rade 1/ pri uplatňovaní týchto nárokov voči žalovanému v rade 1/ vznikli. Preto súd vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ tento nárok žalobcovi v rade 1/ nepriznal.

44. Pokiaľ ide o nároky žalobkyne v rade 2/ na náhradu škody a to vecnej, ako aj škody na zdraví, tu súd z rovnakých dôvodov, ako u žalobcu v rade 1/, priznal žalobkyňi v rade 2/ nárok na náhradu škody v sume 178,42 € titulom trov právneho zastúpenia advokátom žalobkyne v rade 2/ pri uplatňovaní jej nárokov v procesnej pozícii poškodenej v trestnom konaní proti žalovanému v rade 1/. Z rovnakých dôvodov, ako u žalobcu v rade 1/, tento nárok žalobkyne v rade 2/, nepriznal voči žalovanému v rade 2/.

45. Z rovnakých dôvodov, ako u žalobcu v rade 1/, žalobkyňi v rade 2/ súd priznal aj nárok na náhradu škody vo výške 65 €, ktorý bol podľa presvedčenia súdu preukázaný jej čestným prehlásením (č.l. 103). Išlo o náhradu za poškodený, alebo stratený odev v čase a tesne po dopravnej nehode a to rifle v hodnote 10 €, spodné právo v hodnote 15 €, pulóver v hodnote 5 €, dámsku bundu v hodnote 15 €, dámsku obuv v hodnote 20 €. Napriek tomu, že žalovaná strana tento nárok rozporovala, súd ho považoval za pochopiteľný, dôvodný s poukazom na rovnaké okolnosti prípadu, aké súd zistil u žalobcu v rade 1/ a preto ho žalobkyňi v rade 2/ priznal a to vo vzťahu k obom žalovaným, keďže ide o vecnú škodu vzniknutú poškodením, zničením a stratou ošatenia pi dopravnej nehode.

46. Žalobkyňa v rade 2/ si uplatnila aj náklady spojené s pohrebom vo výške 50 €, ktoré mali vzniknúť pohostením členov rodiny pri stretnutiach s týmito členmi po návrate žalobcu v rade 1/ a žalobkyne v rade 2/ z nemocnice. Tieto náklady preukázané neboli, žalovaná strana ich rozporovala a súd ich nepovažoval za účelné a primerané náklady spojené s pohrebom. Tieto náklady totiž nevznikli v súvislosti s obstarávaním pohrebu nebohej W. X. a zo strany žalobkyne v rade 2/ neboli ani nijakým spôsobom preukázané. Samotný žalobca v rade 1/ uviedol k nim, že keďže sa nemohli zúčastniť jednak pohrebu jeho nebohej manželky spolu so žalobkyňou v rade 2/ a ani karu, tak vzhľadom na to, že sú veľká rodina a jej členovia ich neskôr po návrate z nemocnice navštevovali, tak oni vždy, keď ich rodina prišla navštíviť, pri takýchto posedeniach si pripomínali manželku. Pri takýchto posedeniach mali takéto náklady vzniknúť.

47. Otázku primeraných nákladov spojených s pohrebom upravuje ust. § 2 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktoré uvádza, že tieto sa určia podľa pracovno - právnych predpisov upravujúcich zodpovednosť za škodu pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania s tým, že náklady na zriadenie pomníka, alebo náhrobnej dosky a na úpravu hrobu, sa uhrádzajú do výšky 663,88 €. V tejto súvislosti sa vychádza z ust. § 101 Zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z., ktoré uvádza demonštratívny výpočet nákladov spojených s pohrebom, ako náklady účtované pohrebnou službou, ktorá poskytla služby so zabezpečením pohrebu, náklady na spopolnenie, cintorínske poplatky, náklady na zriadenie pomníka, náklady na úpravu hrobu, ale môže ísť aj o 1/3-inu výdavkov vynaložených na smútočné ošatenie, najviac v sume 99,60 € pre každú fyzickú osobu a nezaopatrené dieťa, cestovné výdavky vynaložené na prepravu z miesta trvalého pobytu na miesto pohrebu a späť u fyzických osôb s poškodeným, ktorý zomrel, žila ku dňu jeho smrti v spoločnej domácnosti. Náklady, ktoré mali žalobkyňi v rade 2/ vzniknúť v súvislosti s prípravou pohostenia pri opakovaných návštevách príbuzných, ku ktorým žalobkyňa v rade 2/ nič viac neuviedla, po smrti W. X. v bližšie neurčenom čase, súd nepovažoval za účelne, a najmä za účelne vynaložené a primerané náklady, ktoré by boli spojené s pohrebom nebohej matky žalobkyne a navyiac to boli výdavky nepreukázané, preto tento nárok žalobkyňi v rade 2/ nepriznal.

48. Ďalší z nárokov, ktorý žalobkyňa v rade 2/ uplatnila a bol žalovanou stranou namietaný, bol nárok na zaplatenie sumy 494,40 €, ktorý žalobkyňa uplatnila titulom bolestného. Tento nárok žalobkyňa opierala o lekárske posudok o bolestnom, ktorý vypracoval primár U.. P. T. 13.2.2016, kde bolestné hodnotil na 610 bodov (č.l. 25). Z listu poisťovne adresovaného JUDr. Jánovi Repáňovi zo dňa 18.3.2015 (č.l. 78) vyplýva, že poisťovňa vyplatila náhradu za bolestné len v rozsahu 580 bodov, to znamená v sume 9.559 € s tým, že žalobkyňou v rade 2/ uplatnený nárok na náhradu bolestného s počtom 610 bodov prehodnotil zmluvný lekár Generali poisťovňa, a.s.. Tento posudok žalovaný v rade 2/ pripojil na č.l. 80. Tento posudok bol vystavený U.. F. U. dňa 19.8.2016 a samotný posudzujúci lekár poisťovne konštatoval, že má k dispozícii dva posudky rozdielneho charakteru a bodového hodnotenia vystavené tým istým lekárom, teda U.. P. T.. Jeden posudok o bolestnom, ktorý bol pripojený podľa obsahu do trestného spisu v konaní proti žalovanému v rade 1/, kde bolestné žalobkyňi v rade 2/ bolo stanovené na 612,50 bodu a druhý bol práve posudok z 13.2.2016, kde bolestné bolo stanovené na 610 bodov (č.l. 82 a 83). Žalobkyňa v rade 2/ potom neprodukovala ďalší dôkaz, ktorým by rozpor medzi bodovým hodnotením jej posudzujúceho lekára a bodovým hodnotením revízneho lekára poisťovne, odstránila a preukázala svoj nárok na zaplatenie sumy 494,40 € titulom bolestného. V tejto súvislosti nenavrhol žiadne ďalšie

dokazovanie a preto súd jej nárok na bolestné v tomto rozsahu považoval za nepreukázaný a žalobu v tejto časti zamietol.

49. Ďalší nárok, ktorý žalobkyňa v rade 2/ uplatnila, bol nárok na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 39,55 € a svoj nárok opierala o lekársky posudok o sťaženi spoločenského uplatnenia vypracovaný 7.10.2016 U.. P. T., primárom traumatologického oddelenia z Univerzitnej nemocnice Martin. Ten ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 547,20 bodov. Podľa listu z 3.2.2017 žalovaný v rade 2/ poskytol poistné plnenie len za 544,80 bodov v celkovej výške 8.999 €. Žalovaný v rade 2/ oprel svoje poistné plnenie o posudok revízneho lekára poisťovne U.. F. U. (č.l. 85). Ten odlišným spôsobom, ako U.. T., hodnotil položku 410b - obmedzenie hybnosti v pravom členkovom kĺbe stredne ťažkého stupňa - čo ohodnotil 158,40 bodmi. Ani v tomto prípade žalobkyňa neponúkla a nenavrhol ďalší dôkaz, ktorým by obranu žalovaného v rade 2/, pokiaľ šlo o rozsah jej sťaženia spoločenského uplatnenia, vyvrátila a preto aj nárok na zaplatenie sumy 39,55 €, čo predstavovalo hodnotový rozdiel medzi poistným plnením a nárokmi žalobkyne pri odškodnení sťaženia spoločenského uplatnenia, nepreukázala. Súd preto žalobkyni v rade 2/ ani v tomto prípade nevyhovel a v tejto časti jej žalobu rovnako zamietol.

50. Žalobkyňa v rade 2/ uplatnila nárok na zaplatenie sumy 121 €, ktorá suma mala pozostávať z ošatenia nakúpeného po dopravnej nehode kvôli krvácajúcim hnisavým ranám kvôli pobytu v nemocnici a kvôli kúpeľnej liečbe, šlo o tričko v hodnote 5,50 €, nohavičky v sume 6,40 €, podprsenku v sume 4 €, tepláky v sume 9,50 €, nohavičky v sume 5 €, rifle v sume 12,90 €, dámsky župan v sume 26 €, dámske tričko a dámske nohavice v sume 18,63 €, botasky v sume 7,50 €, lambádu v sume 4 €, nohavice v sume 10,90 €, tričko v sume 4,50 € a tričko v sume 6 € ako aj náklady na zakúpenie drevenej barly v sume 0,17 €. Aj tieto náklady boli ako neúčelne vynaložené žalovaným v rade 2/ rozporované. Navyiac bolo namietané, že zakúpením týchto vecí nedošlo k majetkovej ujme na strane žalobkyne v rade 2/, nakoľko tieto veci ďalej tvorili jej majetok a potreba ich zakúpenia preukázaná nebola. V tejto súvislosti súd poukazuje rovnako na skutočnosti, ktoré konštatoval v prípade žalobcu v rade 1/ a konštatuje, že aj keď žalobkyňa v rade 2/ pripojila do spisu bločky z registračnej pokladne preukazujúce nákup predmetného ošatenia, nevyhnutnosť tohto nákupu, príčinná súvislosť medzi zraneniami pri dopravnej nehode a nákupom tohto ošatenia, nebola preukázaná. Navyiac možno sa stotožniť s názorom žalovaného v rade 2/, že zakúpením ošatenia žalobkyňa zvýšila svoj majetok, toto ošatenie môže ďalej používať a tak k jej majetkovej ujme v dôsledku tejto kúpy nedošlo. Navyiac žalobkyňa neprodukovala dôkaz preukazujúci vynaloženie nákladov na zakúpenie barly. Preto tento nárok súd považoval za nedôvodný a nepreukázaný a žalobkyni ani v tomto smere nevyhovel.

51. Žalobkyňa v rade 2/ následne uplatnila nárok na náhradu škody, ktorá jej vznikla vynaložením ďalších liečebných nákladov a to liečbu zdravotných komplikácií v súvislosti s nehodou, pri ktorej utrpela zlomeninu pravého členka operovanú, v dôsledku čoho trpí obmedzením hybnosti členka stredného stupňa. Má na sklonku dňa opuchy a bolesti pravého členka a dôsledku tejto skutočnosti jej bola nariadená liečba kolagénovými injekciami, konkrétne Sinovialom, na ktorú liečbu vynaložila 77,85 € a následne jej bol odporúčaný aj výživový doplnok na kosti a to Glucomed TB, na ktorú liečbu vynaložila 32,35 €. Súčasne za vystavenie ortopedického posudku zo 7.3.2017 a 28.3.2017 vynaložila poplatok 15 €. Tým jej vznikli ďalšie liečebné náklady v celkovej výške 125,20 €. Tieto náklady žalobkyňa mala preukázať tým, že do spisu pripojila pokladničný doklad na sumu 25,95 € zo dňa 30.3.2017 za nákup 3 balení Sinovialu, ďalej pokladničný doklad zo dňa 7.3.2017 preukazujúci nákup 6 balení Sinovialu a 2 balení Glucomed TB v celkovej sume 84,59 € a pripojila svoje lekárske nálezy a ortopedický posudok zo dňa 7.3.2017 a 23.5.2017. Žalovaný v rade 2/ tento nárok namietal vo svojom podaní zo dňa 25.4.2018 (č.l. 188 - 190). V tomto podaní žalovaný uviedol, že podľa lekárskeho posudku vrátane lekárskej správy U.. U. B. z 23.5.2017 žalobkyňa utrpela pri dopravnej nehode zlomeninu pravého členka. Z lekárskeho záznamu zo dňa 7.3.2017 však vyplýva, že žalobkyňa v rade 2/ navštívila lekára aj s bolesťami kolien, pričom lekár v závere nálezu odporučil RTG kolien a Tr.ATC Glucomed 2 x 1 tabletky, dve balenia, schudnúť a Sinovial ad obe kolená. Podľa žalovaného v rade 2/ nebolo preukázané, že táto liečba bola žalobkyni aplikovaná práve v súvislosti so zraneniami utrpými pri dopravnej nehode, ale veľmi pravdepodobne liečba v zmysle uvedeného súvisela s diagnózou Gonartrosis bilat, na ktorú sa žalobkyňa zároveň liečila.

52. Súd dáva za pravdu žalovanej strane, že podľa ortopedického posudku U.. U. B. zo 7.3.2017 žalobkyňa trpela pobolieváním pravého členka a jedného kolena, pričom žalobkyni bolo doporučené

RTG kolien a Tr.ATC Glucomed, schudnúť a opakovanie Sinovial ad obe kolená. Diagnóza stanovená lekárom bola Gonartrosis bilat, artrosis ATC 1.DX.posttraumum. Po tomto posudku si žalobkyňa dňa 7.3.2017 zakúpila 6 balení Sinovialu a 2 balenia Glucomedu v celkovej výške 84,59 €. Sinovial a Glucomed boli doporučované aj pri návšteve žalobkyne 28.3.2017 a následne si žalobkyňa potom zakúpila ďalšie balenie Sinovialu za sumu 25,95 € dňa 30.3.2017. Potreba Sinovialu ale aj bandážovania vyplývala potom aj z kontrolných vyšetrení 4.4.2017, 18.4.2017, 25.4.2017.

53. Napriek tomu, že žalovaný v rade 2/ poukázal na skutočnosť, že pri takto predložených dokladoch o nákladoch ďalšej potrebnej liečby nie je možné rozlíšiť, ktorý a v akom množstve medikament bol vynaložený na liečbu poúrazovej artrózy a ktorý a v akom množstve medikament bol vynaložený na liečbu kolena, žalobkyňa v rade 2/ však na námietky žalovaného v rade 2/ a pochybnosti súdu nereagovala a súdu neponúkla ďalší dôkaz, ktorým by spornosť tohto nároku odstránila a preto ani tento nárok súd žalobkyni v rade 2/ ako sporný nepriznal.

54. Súd žalobkyni v rade 2/ nepriznal ani nárok na sumu 15 €, ktorú vynaložila titulom podania ortopedického posudku, ktorý mal preukázať účelnosť vynaložených nákladov na túto liečbu, lebo tieto náklady podľa presvedčenia súdu neboli účelne vynaložené, keďže z lekárskeho posudku nevyplývali práve rozhodujúce skutočnosti, pre ktoré súd by mohol bez pochyb vyhodnotiť nárok žalobkyne na náhradu ďalších liečebných nákladov.

55. Súd takto žalobcovi v rade 1/ priznal vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ nárok na náhradu škody v sume 223,41 € (178,42 € + 44,99 €) spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 198,41 € (178,42 € - trovy právneho zastúpenia v adhéznom konaní + 19,99 € za stratenú bundu pri dopravnej nehode) od 31.3.2017 do 10.8.2017 a zo sumy 223,41 € od 11.8.2017 do zaplatenia.

56. Nárok na náhradu škody je nárokom, ktorého dlžník je na výzvu veriteľa povinný v zmysle ust. § 563 Obč. zákonníka povinný plniť nasledujúceho dňa potom, čo ho veriteľ o plnenie dlhu požiadal. Žalujúca strana neprodukovala dôkaz, že by žalovaného v rade 1/ iným spôsobom vyzvala na plnenie, než bola žaloba a následne jej zmena v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/12/2017. Pôvodná žaloba, kde žalobca v rade 1/ proti obom žalovaným žiadal priznať nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 178,42 € a nárok na stratenú bundu počas dopravnej nehody v sume 19,99 €, bola žalovanému v rade 1/ doručená 29.3.2017, dňa 30.3.2017 mohol žalovaný v rade 1/ prvýkrát poskytnúť plnenie a 31.3.2017 sa dostal do omeškania. V tomto omeškaní s touto sumou bol až do 10.8.2017. Zmenená žaloba, kde žalobca v rade 1/ začal uplatňovať vo vzťahu k obom žalovaným, teda aj voči žalovanému v rade 1/ aj nárok na zničené ďalšie ošatenie pri dopravnej nehode v sume 25 €, bola právnenému zástupcovi žalovaného v rade 1/ doručená 9.8.2017, teda žalovaný v rade 1/ mohol plnenie poskytnúť 10.8.2017 a dňom 11.8.2017 sa s úhradou už celej sumy 223,41 € dostal do omeškania.

57. Vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ súd z dôvodov vyššie uvedených priznal žalobcovi v rade 1/ len nárok na náhradu škody v sume 44,99 €, čo predstavuje škodu vzniknutú zničením, poškodením, či stratou ošatenia pri dopravnej nehode, pričom z tohto nároku sumu 19,99 € uplatnil žalobca v rade 1/ v pôvodnej žalobe, ktorá bola doručená žalovanému v rade 2/ dňa 23.3.2017 ako vyplývalo z jeho vyjadrení.

58. Žalovaný v rade 2/ mal plniť v zmysle ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie. Listom z 22.9.2016 však poisťovňa právnenému zástupcovi žalobcu v rade 1/ oznámila skončenie šetrenia a oznámila, ktoré nároky uhradila a ktoré vrátane nároku na zaplatenie sumy 46,18 € neuznáva (č.l. 72). Keďže šetrenie bolo ukončené 22.9.2016, čo vyplýva aj z ďalších listov poisťovne, 15-dňová lehota poisťovni uplynula 7.10.2016 a 8.10.2016 sa poisťovňa dostala do omeškania s poskytnutím poistného plnenia. V tomto prípade je to však len poistné plnenie v sume 19,99 € za bundu, ktorú žalobca stratil pri dopravnej nehode a za ktorú náhradu uplatnil jednak v žalobe, ale aj jednak v liste svojho právneho zástupcu uvedeného vyššie. Dňa 14.8.2017 bola právnej zástupkyni žalovaného v rade 2/ doručená zmenená žaloba žalobcu v rade 1/, ktorou žalobca v rade 1/ rozšíril uplatnený nárok na náhradu škody vzniknutej zničením, stratou, či poškodením odevu pri dopravnej nehode o sumu 25 € tak, že s úhradou sumy 44,99 € bol žalovaný v rade 2/ v omeškaní od 16.8.2017 až do dňa vyhlásenia rozsudku, lebo plniť navýšenú sumu 25 € mohol žalovaný v rade 2/ 15.8.2017.

59. Súd preto o nárokoch žalobcu v rade 1/ vo vzťahu k žalovaným v rade 1/ a 2/ rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovkej časti tohto rozsudku s tým, že nárok na náhradu škody žalobcu v rade 1/ vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ nachádza právnu oporu vo vyššie citovaných ustanoveniach Obč. zákonníka, predovšetkým v ust. § 420 Obč. zákonníka a nárok na náhradu škody vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ nachádza oporu vo vyššie citovanom ustanovení § 15 zákona č. 381/2001 Z.z..

60. Nárok žalobcu v rade 1/ na úroky z omeškania nachádza právnu oporu v ust. § 517 ods. 2 Obč. zákonníka v spojení s ust. § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obč. zákonníka. Výška úroku z omeškania je o 5 %-uálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

61. Žalobkyni v rade 2/ súd vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ priznal nárok na zaplatenie sumy 178,42 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne od 31.3.2017 do 10.8.2017, keďže žaloba žalobkyne v rade 2/ bola doručovaná žalovanému v rade 1/ rovnako, ako žaloba žalobcu v rade 1/ a následne po rozšírení žaloby bol žalovaný v rade 1/ v omeškaní s úhradou už sumy 243,42 € (178,42 € za trovy právneho zastúpenia v adhéznom konaní + 65 € za zničené, poškodené, či stratené šatstvo pri dopravnej nehode) od 11.8.2017 až do dňa vyhlásenia rozsudku súdu. Žalobkyni v rade 2/ proti žalovanému v rade 2/ súd priznal nárok len na sumu 65 € za zničené, poškodené, či stratené šatstvo pri dopravnej nehode ako nárok na náhradu vecnej škody, ktorý nárok sa opiera o ust. § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. a žalovaný v rade 2/ sa dostal do omeškania s úhradou tohto nároku až od 16.8.2017, keďže právnej zástupkyňi žalovaného v rade 2/ bola zmenená žaloba, v ktorej bol uplatnený nárok, doručená 14.8.2017, žalovaný v rade 2/ mohol plnenie poskytnúť 15.8.2017 a od 16.8.2017 sa s úhradou tohto nároku dostal do omeškania. Aj tu nárok žalobkyne v rade 2/ rovnako ako u žalobcu v rade 1/ na úroky z omeškania, nachádza právnu oporu v ust. § 517 ods. 2 Obč. zákonníka v spojení s ust. § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z.. Vo zvyšku uplatneného nároku súd nárok žalobkyne v rade 2/ a žalobcu v rade 1/ vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ a 2/ zamietol ako nedôvodný a nepreukázaný.

62. Nároky žalobcov v rade 1/ - 4/ na odškodnenie nemajetkovej ujmy nachádzali právnu oporu v ustanoveniach Obč. zákonníka v § 11 a nasl..

63. Podľa § 11 Obč. zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

64. Podľa § 13 ods. 1 Obč. zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

65. Podľa § 13 ods. 2 Obč. zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

66. Podľa § 13 ods. 3 Obč. zákonníka výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

67. Súčasťou práva na súkromie a rodinný život je i právo na spolužitie s inými osobami, najmä s členmi rodiny. K neoprávnenému zásahu do tohto nemajetkového práva dochádza nielen zásahmi do rodinného života jednotlivca, ale privedením nenapraviteľnej ujmy niektorému z členov rodiny. Preto súdna prax považuje za zásah do súkromia aj spôsobenie smrti niektorej z blízkych osôb. Je zrejmé, že trestným činom žalovaného v rade 1/, teda protiprávnym konaním, ktoré žalovaný v rade 1/ zavinil, došlo k nenapraviteľnému zásahu do súkromného života žalobcov.

68. Medzi stranami sporu nebolo pochybnosti o tom, že žalovaný v rade 1/ v zmysle ust. § 13 Obč. zákonníka zodpovedá za neoprávnený zásah do práva na súkromie a rodinný život žalobcov v rade 1/ až 4/. Sporné bolo, či žalovaný v rade 2/ by v zmysle ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, mal v rámci poistného plnenia poskytovaného podľa § 4 citovaného zákona za žalovaného v rade 1/ žalobcom v rade 1/ až 4/, poskytnúť odškodnenie ich nemajetkovej ujmy, ktorá

vznikla v ich súkromnom a rodinnom živote v dôsledku protiprávneho konania poistenca žalovaného v rade 2/. Aj keď žalovaný v rade 2/ zásadne namietal nárok žalobcov v rade 1/ až 4/na odškodnenie nemajetkovej ujmy vo vzťahu k nemu, súd sa v tomto prípade priklonil na stranu žalobcov.

69. Pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie žalovaného v rade 2/ ako poistiteľa je nutné riešiť otázku, čo treba rozumieť pod pojmom „škoda“ použitým v zákone o povinnom zmluvnom poistení, najmä v ust. § 4 ods. 2 citovaného zákona, ktorý obsahuje vecný rozsah poistného krytia a ktorý je potrebné vykladať eurokonformne. V danej veci je rozhodujúci rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-22/12 vo veci Haasová a odkaz na prijaté tri európske smernice týkajúce sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ktoré boli konsolidované v roku 2009 smernicou Európskeho parlamentu a rady 2009/103/ES zo 16.9.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti v konsolidovanom znení. Aj keď smernice ako prameň európskeho práva nemajú priamy účinok, táto skutočnosť nemení nič na potrebe uplatňovania princípu prednosti práva Európskej únie pred národným poriadkom za každých okolností. Aj v prípade, ak nedochádza k priamej aplikácii konkrétnej právnej normy Európskej únie, to znamená, že na určitý právny prípad sa aplikuje norma vnútroštátna, mala by byť interpretovaná a použitá v súlade s právom Európskej únie. Z bodu 50 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci B. vyplýva, že pojem „škody“ treba vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občiansko - právnej zodpovednosti za zásah osobnostných práv pozostalých spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov.

70. Vetu za čiarkou vo výroku rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 24.10.2013 vo veci C-22/12, ktorá stanovuje podmienku, za ktorej je náhrada nemajetkovej ujmy predmetom krytia z povinného zmluvného poistenia, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej, treba vykladať tak, že rozhodujúce je konštatovanie v bode 59 tohto rozsudku, z ktorého vyplýva, že zodpovednosť poisteného vznikla na základe dopravnej nehody, mala občiansko - právnu povahu. Vo svetle eurokonformného výkladu ust. § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku a preto je poistiteľ zodpovednosti za škodu pasívne vecne legitimovaným subjektom, ktorému na základe § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. vznikla povinnosť nahradiť ujmu žalobcom. S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody“ a „škoda na zdraví“ v ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Obč. zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z.. Obdobný názor zaujal Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení III.US/666/2016 zo dňa 11.10.2016, ktorým zamietol sťažnosť obchodnej spoločnosti Kooperatíva poisťovní, a.s., Vienna Insurance Group, ale aj vo svojom uznesení I.US/474/2016 zo dňa 17.8.2016, ktorým zamietol sťažnosť obchodnej spoločnosti Wüstenrot poisťovní, a.s..

71. Súd preto dospel k presvedčeniu, že tak u žalovaného v rade 1/ na základe ust. § 13 Obč. zákonníka, ale aj u žalovaného v rade 2/ na základe ust. § 15 zákona č. 381/2001 Z.z., vzhľadom na eurokonformný výklad ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. ohľadne pojmu „škody na zdraví“, je daná vecná legitímácia pri uplatňovaní nároku na odškodnenie nemajetkovej ujmy vzniknutú smrťou blízkej osoby žalobcami v rade 1/ až 4/ ako pozostalými po tejto osobe.

72. Z tohto dôvodu súd oboch žalovaných zaviazal k zaplateniu nemajetkovej ujmy žalobcom v rade 1/ až 4/, pričom výšku náhrady nemajetkovej ujmy súd žalobcom v rade 1/ až 4/ prisúdil tak, ako ju požadovali.

73. Pri výške jednotlivých nárokov žalobcov súd vychádzal zo závažnosti vzniknutej ujmy a z okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv žalobcov v rade 1/ až 4/.

74. Žalobca v rade 1/ požadoval náhradu nemajetkovej ujmy za smrť nebohej manželky vo výške 15.000 €. Podľa presvedčenia súdu práve strata milovanej manželky u žalobcu v rade 1/ je, pokiaľ ide o posúdenie straty blízkej osoby, asi hneď druhou najzávažnejšou stratou po strate dieťaťa. Je nepochybné, že práve žalobca v rade 1/ po odchode detí zo spoločnej domácnosti mal v milovanej manželke oporu, pomoc, citové zázemie a hlavného iniciátora, ale aj vykonávateľa rodinných tradícií, rodinného života a „rodinného krbu“. Vzhľadom na skutočnosť, že nebohá W. X. bola osobou, s ktorou najviac žalobca v rade 1/ žil v spoločnej domácnosti a ktorá sa prevažne o túto domácnosť starala, je žalobca v rade 1/ tým, kto stratou pre neho po deťoch najbližšej osoby najviac zo zúčastnených žalobcov trpí. Aj keď strata milovanej a blízkej osoby, s ktorou prežil takmer celý život, nemôže byť dostatočne sanovaná poskytnutím finančnej náhrady, suma, ktorú žalobca v rade 1/ požadoval, je primeraná a vzhľadom na okolnosti prípadu a situáciu žalobcu v rade 1/ aj vzhľadom na rozhodovacia prax súdov v obdobných prípadoch. Žalujúca strana poukázala na judikatúru súdov Slovenskej republiky, v ktorých rozhodnutiach súdy rozhodovali v obdobných prípadoch o výške náhrady nemajetkovej ujmy. Súd navyiac poukazuje na rozsudok Okresného súdu Bratislava 4 zo dňa 15.6.2011 sp. zn. 12C/385/2008, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/228/2012 zo dňa 26.9.2013, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/264/2013, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.6.2016 sp. zn. 3Cdo/18/2016, kde vo všetkých týchto prípadoch bola priznávaná výška náhrady nemajetkovej ujmy od 20.000 € do 23.000 € pri smrti manžela. Vyššiu náhradu súdy Slovenskej republiky priznávali a priznávajú pri úmrtí rodiča, pokiaľ túto náhradu prisudzujú maloletým pozostalým - deťom. Súd preto nárok žalobcu v rade 1/ na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá mu vznikla zásahom do jeho súkromného a rodinného života smrťou jeho manželky v dôsledku protiprávneho konania žalovaného v rade 1/, považoval za primeranú a v tejto časti žalobcovi v rade 1/ v celom rozsahu vyhovel.

75. Žalobcovia v rade 2/ a 3/ sú deťmi nebohej W. X. a z výpovedí všetkých žalobcov pre súd nesporne vyplynulo, že nebohá W. X. bola skutočne centrom celej tejto pomerne malej rodiny, ktorá udržiavala veľmi úzke rodinné väzby. Bola to práve nebohá, ktorá organizovala aj rodinný život pre rodiny svojich detí, resp. pre žalobcu v rade 3/, ktorý je starým mládencom a práve z toho dôvodu je nutné vnímať jeho silnú väzbu na matku v rámci ich malej, ale veľmi súdržnej rodiny. Obaja žalobcovia v rade 2/ a 3/ vzhľadom na smrť matky stratili blízku osobu, pre žalobcu v rade 3/ (ktorý je bezdetný), osobu najbližšiu, a v súčasnosti sú nútení vzhľadom na jej neprítomnosť pomáhať otcovi, ktorá ostal bez životnej družky, čím sa ich situácia rapídne zmenila oproti situácii, keď to bola práve ich matka, ktorá svojou pomocou, organizovaním akcií pre rodinu, pre deti, vnúča a zaťa, ich svojim spôsobom aj v dospelosti rozmaznávala a vo svojej domácnosti im poskytovala komfortné zázemie pre rodinné stretnutia. Za takýchto okolností je len pochopiteľné, že žalobcovia v rade 2/ a 3/ ako deti nebohej vnímajú jej smrť ako zásadný zásah do svojho súkromného a rodinného života a preto aj v ich prípade súd výšku uplatňovaného nároku titulom náhrady nemajetkovej ujmy považoval za primeranú, súladnú s rozhodnutiami súdov Slovenskej republiky v obdobných prípadoch a zodpovedajúcu aj okolnostiam prípadu.

76. Pokiaľ ide o nárok žalobcu v rade 4/, ktorý je vnukom nebohej W. X., ten svojou výpoveďou preukázal nesmierne silné väzby na starú matku, ktorá sa veľmi výrazným spôsobom zaslúžila o jeho výchovu a starostlivosť o neho v mladosti a ktorá mu citovú oporu poskytovala aj v dospelosti. Vzhľadom na silné citové väzby, ktoré boli preukázané jeho výpoveďou, je pochopiteľné, že odškodnenie ujmy, ktorú utrpel v rozsahu požadovanej náhrady 5.000 €, je adekvátne. Súd preto žalobe žalobcov v rade 1/ až 4/, pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, uplatňovaný podľa ust. § 13 Obč. zákonníka vo vzťahu k žalovanému v rade 1/, aj žalovanému v rade 2/ vyhovel v celom rozsahu.

77. V konaní boli produkované dôkazy preukazujúce aj momentálnu finančnú situáciu žalovaného v rade 1/ s prihliadnutím na jeho predchádzajúci príjem u zamestnávateľa - Správa ciest ŽSK, so sídlom v Žiline - ktorý príjem za rok 2017 dosiahol len 688,34 €, neskôr za prvé tri mesiace roku 2018 dosiahol žalovaný v rade 1/ u tohto zamestnávateľa čistý príjem v sume 721,42 € a v čase rozhodovania súdu je žalovaný v rade 1/ na materskej dovolenke s maloletým dieťaťom. Súd obom žalovaným určil dlhšiu lehotu na plnenie, ktorá má slúžiť k obstaraniu potrebného množstva finančných prostriedkov na uspokojenie nárokov žalobcov, avšak táto lehota je u oboch žalovaných rovnaká. U žalovaného v rade 1/ súd nezohľadňoval jeho momentálnu finančnú a osobnú situáciu vzhľadom na skutočnosť, že je súd pevného presvedčenia, že nárok na odškodnenie nemajetkovej ujmy by mal predovšetkým hradiť žalovaný v

rade 2/, u ktorého žalovaný v rade 1/ bol poistený a kde existuje samozrejme silný predpoklad, že jeho finančná situácia umožní nároky žalobcov uspokojiť v súdom určenej lehote.

78. O trovách žalobcu v rade 1/ súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. s použitím analógie v súlade s článkom 4 ods. 1 C.s.p.. Žalobca v rade 1/ uplatňoval proti žalovaným v rade 1/ a 2/ finančný nárok v celkovej výške 15.249,60 €. Prisúdený mu bol nárok v sume 15.223,41 € vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ a nárok v sume 15.044,99 € vo vzťahu k žalovanému v rade 2/. Z pohľadu celkovo uplatneného nároku je neúspech žalobcu v rade 1/ nepatrný a keďže Civilný sporový poriadok nepamätá pri ustanoveniach o náhrade trov konania na takúto procesnú situáciu, súd analogicky použil ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a priznal žalobcovi v rade 1/, ktorého neúspech k obom žalovaným bol nepatrný, právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

79. Pokiaľ šlo o žalobkyňu v rade 2/, tá celkovo uplatňovala nárok na poskytnutie plnenia v sume 11.073,57 € spolu s požadovaným príslušenstvom, úspešná však bola, pokiaľ ide o žalovaného v rade 1/, len pri uplatňovaní nároku vo výške 10.243,42 € a pokiaľ ide o žalovaného v rade 2/, bola úspešná len v rozsahu nároku 10.065 €. Úspech žalobkyne v rade 2/ vo vzťahu k žalovaným v rade 1/ a 2/ kolísal v rozpätí od 91,5 % do 92 % celkovo uplatneného nároku. Neúspech žalobkyne v rade 2/ je teda maximálne 8,5 % a preto jej čistý úspech zodpovedá približne 83 % celkovo uplatneného nároku. Súd preto určil, že podľa § 255 ods. 2 C.s.p. žalobkyňa v rade 2/ má proti žalovaným v rade 1/ a 2/ právo na náhradu trov konania v rozsahu 83 % celkovo vzniknutých trov žalobkyne v rade 2/.

80. Žalobcovia v rade 3/ a 4/ boli v konaní proti žalovaným v rade 1/ a 2/ plne úspešní a preto majú podľa § 255 ods. 1 C.s.p. právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

81. U žalovaných v rade 1/ a 2/ pri uspokojovaní nároku žalobcov v rade 1/ až 4/ nejde o solidaritu, nakoľko každý zo žalovaných vo vzťahu k žalobcom zodpovedá za uspokojenie ich nárokov podľa inej právnej úpravy, avšak v dôsledku existencie poistného vzťahu medzi žalovaným v rade 1/ a žalovaným v rade 2/, v rozsahu zániku plnenia jedným zo žalovaných, zaniká v takomto rozsahu povinnosť druhého žalovaného a túto skutočnosť súd vyjadril i vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C. s. p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.